

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 2Stk/3/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1018201015
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Trenčan
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:1018201015.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Trenčana a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD., v právnej veci žalobcu (v kasačnom konaní sťažovateľ): Z. K., narodený XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX/X, XXX XX C., právne zastúpeného: JUDr. Marcelom Ružarovským, advokátom, so sídlom A. Žarnova 11C, 917 02 Trnava, IČO: 53 711 343, proti žalovanému: Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, Mestská polícia hlavného mesta SR, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného o uložení blokovej pokuty zo dňa 11.06.2018, séria V., blok č. XXXXXXXX, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 7Sa/71/2018-72 zo dňa 1. decembra 2022, ECLI:SK:KSBA:2022:1018201015.1, takto

rozhodol:

- I. Kasačná sťažnosť sa zamietá.
- II. Účastníkom konania sa nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I. Konanie pred orgánmi verejnej správy

1. Hliadka Mestskej polície hlavného mesta SR ako útvaru žalovaného (ďalej aj ako „hliadka“) dňa 11.06.2018 v čase o cca 20:55 hod na Ceste mládeže v Bratislave zastavila osobné motorové vozidlo zn. Z., striebornej farby, EČV C.-Z., v ktorom sa nachádzal vodič - žalobca. Vozidlo bolo zastavené v smere jazdy vnútra lesoparku za dopravnou značkou IP 24a, okrem iného, s vyobrazením dopravnej značky B3 „zákaz vjazdu všetkých motorových vozidiel“ s dodatkovou tabuľou E12 s textom „okrem MHD a vozidiel s povolením HL.M. SR Bratislavy.“ Žalobca sa nepreukázal povolením na vstup do tejto lokality. Na uvedenom skutkovom základe mu z titulu spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. l) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej len „priestupkový zákon“) v dôsledku porušenia povinnosti uloženej § 3 ods. 2 písm. b) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke (ďalej len „zákon o cestnej premávke“) uložila hliadka blokujúcu pokutu č. XXXXXXXX, séria V., vo zväzku č. XXXXXXXX, vo výške 10,00 EUR.

II. Konanie pred správnym súdom

2. Proti preskúmanému rozhodnutiu podal žalobca v zákonnej lehote správnu žalobu na Krajský súd v Bratislave (ďalej „správny súd“ alebo „krajský súd“) a navrhol zrušiť napadnuté rozhodnutie. Namietal, že dotknutá dopravná značka (zákaz vjazdu) bola osadená až niekoľko metrov za miestom, na ktorom sa otáčal, čo preukazoval prílohou číslo 1, v ktorej uvádza miesto, kde bol zastavený a prílohou číslo 2, kde uvádza výpis GPS trajektórie s časmi a jeho polohou v rozhodnom čase. Tvrdil, že v danom čase sa nachádzal v oblasti za značkou koniec zákazu vjazdu a otáčal sa pred značkou zákaz vjazdu, a teda žiaden priestupok nespáchal. Uviedol, že si nie je vedomý spáchania priestupku a nebolo mu umožnené prejednať túto vec v správnom konaní. Zaplatenie pokuty na mieste odôvodnil vystrašením zo zastavenia hliadkou na koni, s čím dovtedy nemal reálnu skúsenosť.

3. Krajský súd správnu žalobu ako nedôvodnú zamietol. V nadväznosti na obsah administratívneho spisu konštatoval, že skutkové zistenia žalovaného majú v tomto oporu. Žalovaný postupoval správne, keď podľa § 84 ods. 1 zákona o priestupkoch uložil žalobcovi blokovú pokutu, keďže priestupok bol spofahľivo zistený a obvinený z priestupku (žalobca) bol ochotný pokutu zaplatiť. Zdôraznil, že na uvedenom závere nič nemení argumentácia žalobcu, že jeho ochota zaplatiť pokutu pramenila z jeho vystrašenia z hliadky na koni a z domnienky, že nemá inú možnosť. Správny súd zároveň konštatoval, že žalovaný dôsledne dodržal literu zákona aj ohľadom ustanovenia § 85 ods. 4 druhá veta zákona o priestupkoch, podľa ktorého sa na pokutových blokoch vyznačia údaje o tom, komu, kedy a za aký priestupok bola pokuta v blokovom konaní uložená. Na základe uvedeného tak správny súd z obsahu pokutového bloku týkajúceho sa priestupku žalobcu verifikoval skutkové zistenia a právne závery žalovaného a vyhodnotil ich ako správne a zákonné.

III. Kasačná sťažnosť žalobcu, stanoviská účastníkov

A/

4. Sťažovateľ zastúpený advokátom podal proti napadnutému rozsudku v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodov, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g) SSP) a nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f) SSP). Navrhol, aby kasačný súd zrušil rozsudok správneho súdu a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

5. Kasačný súd v stručnosti rekapituluje sťažnostné body:

- sťažovateľ odkazujúc na odbornú literatúru a nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky analyzuje a približuje obsah práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia v kontexte práva na spravodlivý proces,
- namieta, že správny súd sa nevysporiadal s obsahom jeho vyjadrenia z 29.11.2022 odkazujúcim na judikatúru Najvyššieho súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v kontexte dôkazného bremena žalobcu v blokovom konaní a negatívnej dôkaznej teórie, a to dôvodiac možnosťou rozšíriť alebo doplniť žalobu len v lehote stanovenej na podanie žaloby. Má za to, že krajský súd v tomto smere nesprávne aplikoval ustanovenie § 183 SSP, nakoľko žalobca nedopíňal žalobu o ďalšie návrhy či žalobné body, iba špecifikoval a konkretizoval ním uvedené žalobné body opísané v podanej správnej žalobe,
- skutočnosti týkajúce sa dôkazného bremena sú procesné otázky. Ak žalobca v žalobe identifikoval skutkové a právne dôvody (priestupok nespáchal, nebola mu daná možnosť prejednať vec v správnom konaní, pokutu zaplatil, lebo nemal inú možnosť, absencia donútenia ako podmienka vzdania sa práva na súd), tak ich precizovanie v podobe poukazu na relevantnú judikatúru ohľadne povinnosti niesť dôkazné bremeno nemôže zakladať uplatnenie nových žalobných bodov ani návrhov,
- krajský súd sa dôvodmi uvedenými v dotknutom vyjadrení sťažovateľa mal v zásade zaoberať ex off, keďže v zmysle § 195 SSP správny súd nie je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak ide o aplikáciu základných zásad trestného konania podľa Trestného poriadku a dodržania zásad ukladania trestov podľa Trestného zákona. Ak sťažovateľ od počiatku tvrdil, že mu nebola daná možnosť prejednať vec v správnom konaní, uvedené automaticky indikuje, že bolo porušené jeho právo na obhajobu ako jedna zo základných zásad trestného konania, nakoľko mu bola znemožnená jeho realizácia v riadnom konaní,
- bolo povinnosťou žalovaného preukázať, že sťažovateľovi vysvetlil dôsledky blokového konania a následný postup v prípade neuznania viny na mieste. Odkazujúc na právny názor ESLP uvádza, že Dohovor nevyklučuje, aby sa dotknutá osoba vzdala práva na súd alebo iného práva. Musí byť však preukázané, že mohla odôvodnene predpokladať dôsledky svojho správania,
- dôkazné bremeno zaťažovalo žalovaného, ktorý mal preukázať, že zaplatenie pokuty zo strany sťažovateľa bolo dobrovoľné a že mohol predpokladať dôsledky svojho správania, a teda že stratí možnosť riadneho procesu,
- za hodnoverné nemožno považovať ani spísané úradné záznamy službukonajúcimi policajtmi, nakoľko je podľa sťažovateľa logické a očakávané, že sa nepriznajú k tomu, že konali protiprávne. Navyše aj zo súdnej praxe vyplýva, že samotný úradný záznam nestačí na preukázanie konkrétnych skutočností, ak nie sú podložené ďalšími dôkazmi (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7Sžo/69/2016). Na uvedenom podľa sťažovateľa nič nemení ani sľub zložený podľa zákona o obecnej polícii, nakoľko tento nemôže zaručovať pravdivosť a zákonnosť pri činnosti príslušníka mestskej polície.

B/

6. Žalovaný vo vyjadrení k podanej kasačnej sťažnosti v prvom rade uvádza, že skutočnosti v nej uvedené nezodpovedajú dôkazom nachádzajúcim sa v súdnom spise. Za smerodajné pre pochopenie predmetu sporu považuje primárne uvedenie si špecifik blokového konania spolu s právnymi náležitosťami viažucimi sa k tomuto typu konania. V ďalšom texte vyjadrenia približuje charakter blokového konania zdôrazňujúc, že ide o skrátene konanie, kedy sa obvinený z priestupku nepredvoláva, nekoná sa o jeho priestupku ústne pojednávanie a nevypočúvajú sa svedkovia. Zdôrazňuje, že sťažovateľ svoje právo na začatie správneho konania o priestupku nevyužil. Žalovaný nerozumie, prečo sťažovateľ dobrovoľne uhradil blokovú pokutu, keď v žalobe namieta, že v skutočnosti žiaden priestupok nespáchal. Sťažovateľ v priebehu šetrenia priestupku nerozporoval, že by sa daného priestupku nedopustil ani nenamietal výšku uloženej pokuty. Žalovaný považuje prejav jeho vôle za preukázaný tým, že dobrovoľne uhradil blokovú pokutu na mieste, čím zároveň aj priznal spáchanie priestupku, pričom doklady o úhrade blokovej pokuty sám predložil súdu ako prílohu k svojej žalobe. Ďalej v tejto súvislosti poukazuje na koncentračnú zásadu ako ovládajúcu zásadu v blokovom konaní, pričom oprávnenosť tejto zásady a najmä striktného stanoveného časového limitu, aby sa jednotlivec na mieste rozhodol, či zvolí spôsob vybavenia formou blokového alebo klasického priestupkového konania, vychádza zo snahy zvýšiť efektívnosť, rýchlosť a hospodárnosť priestupkového konania. Súhlas páchatela v tomto prípade prelomuje zásady správneho konania, a to najmä zásadu materiálnej pravdy, v prospech dohodnutej, a tým nevyvrátiteľnej domnienky naplnenia všetkých štyroch znakov skutkovej podstaty priestupku vrátane posúdenia charakteru skutku, riadneho zistenia skutkového stavu, osoby obvinenej z priestupku a správnosti uloženej sankcie prostredníctvom pokuty. Nadväzujúc na sťažnostné body poukazuje na skutočnosť, že ústny prejav obvineného z priestupku správny orgán nezaznamenáva prostredníctvom zápisnice a obsah „ústnej dohody“ nie je zachytený ani formou písomnej listiny. Úradným potvrdením o tom, že boli naplnené všetky zákonné podmienky pre začatie blokového konania, je buď pokutový blok, alebo blok na pokutu na mieste nezaplatenú. Pri prvej forme (zaplatená pokuta na mieste) obvinený svoj súhlas vyjadruje aktom zaplatenia samotnej pokuty. Žalovaný zastáva názor, že v danom prípade ide o správne trestanie realizované v civilnom procese a nejde o obvinenie trestnej povahy, preto námietky sťažovateľa týkajúce sa absencie aplikácie práva na obhajobu ako jednej z trestnoprávných zásad na prejednávanej veci považuje za irelevantné, nakoľko nevidí dôvod na postup podľa trestného poriadku. Na záver kasačnej sťažnosti bez bližšieho prepojenia s prejednanou vecou poukazuje na obsah princípu právnej istoty, a to odkazujúc na rozhodnutia Ústavného súdu SR a obsah článku 2 ods. 2 a 3 Civilného sporového poriadku.

C/

7. Sťažovateľ sa v replike k vyjadreniu žalovaného stotožňuje s jeho tvrdením, že začatím správneho konania fakticky disponuje osoba priestupcu, v prejednávanej veci ide však o situáciu, kedy sťažovateľ bol na zaplatenie pokuty vyzvaný bez možnosti odmietnuť alebo bez poučenia o tom, aké následky by malo (ne)zaplatenie blokovej pokuty. Hliadka preto podľa jeho názoru jednostranne a autoritatívne rozhodla o uhradení pokuty sťažovateľom, a teda tento sa nedobrovoľne vzdal práva na spravodlivý proces v správnom konaní. Opätovne poukazuje na negatívnu dôkaznú teóriu a uznáva, že vo všeobecnosti zaplatenie blokovej pokuty znamená, že si je vodič vedomý porušenia povinnosti a je ochotný pokutu zaplatiť. Ak by sa však mal uvedený záver paušalizovať, potom by fyzické a právnické osoby, ktorým bola blokovaná pokuta uložená, fakticky stratili možnosť domáhať sa preskúmania blokovej pokuty, pretože nech by bola akokoľvek nezákonná, blok by sa (podľa výkladu žalovaného) v každom prípade považoval za dôkaz o dobrovoľnosti podstúpenia blokového konania bez nutnosti ďalšieho dokazovania. Dôkazom tohto tvrdenia je skutočnosť, že zo súdneho prieskumu nemôžu byť vylúčené blokované pokuty (a ani nie sú), pretože z praxe je známe, že blokované konanie nie vždy prebieha v súlade so zákonom. Pokiaľ žalovaný v bode 6 vyjadrenia ku kasačnej sťažnosti uvádza, že sťažovateľ nenamietal počas riešenia priestupku jeho spáchanie alebo výšku pokuty, potom je táto argumentácia celkom paradoxná, lebo v bode 2 uvádza, že blokované konanie je neformálne, bez ústneho pojednávania, vypočúvania svedkov a pod., teda neexistuje záznam o priebehu blokového konania. Sťažovateľovi nie je zrejmé, na základe čoho potom žalovaný tvrdí, že uvedené skutočnosti v blokovom konaní nenamietal. K názoru žalovaného o nemožnosti aplikácie trestnoprávných zásad na prejednávanej veci sťažovateľ uvádza, že súdna prax Najvyššieho súdu SR (vrátane NSS SR) a ESLP priestupky jednoznačne považuje za veci s trestným charakterom podľa čl. 6 Dohovoru, a teda aj blokované konanie a pokuty ukladané v blokovom konaní spadajú pod obvinenie trestnej povahy (viď napr. rozhodnutie Lauko a Kadubec proti SR).

D/

8. Žalovaný vo vyjadrení k zaslanej replike uvádza, že tvrdenia sťažovateľa sú v ostrom rozpore s predloženými dôkazmi, ako aj zákonným postupom pri blokovaní konaní. Zároveň upozorňuje kasačný súd na chybné označenie žalovaného v kasačnej sťažnosti a uvádza, že Mestská polícia hlavného mesta SR Bratislavy, Stanica jazdeckej polície a kynológie je poriadkovým útvarom Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava. Porušenie práva zo strany žalovaného subjektu malo nastať výlučne pri realizácii oprávnenia správcu cesty podľa § 43 ods. 4 písm. a) zákona o cestnej premávke. Orgánom verejnej správy, ktorý teda zasiahol do práv žalobcu, nie je Mestská polícia ako poriadkový útvar vykonávajúci niektoré z oprávnení správcu cesty, ale správca cesty samotný. Nositeľom pasívnej legitímácie v danom spore je preto Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava.

I. Právne posúdenie veci kasačným súdom

9. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (ďalej aj „kasačný súd“) preskúmal napadnutý rozsudok v medziach sťažnostných bodov (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c), ods. 2 SSP; kasačný súd nie je viazaný jej rozsahom a dôvodmi v prípadoch podľa § 195 SSP), pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 2 písm. a) SSP) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 SSP), zohľadniac § 455 SSP nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyseľne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná, a preto ju podľa § 461 SSP zamietol týmto rozsudkom, ktorý po predchádzajúcom zverejnení termínu verejne vyhlásil dňa 31. mája 2024.

10. Kasačný súd s ohľadom na predmet súdneho prieskumu v rámci všeobecných teoretických východísk prejednávanej veci zdôrazňuje, že blokované konanie je zjednodušenou formou konania o priestupku, v ktorom sa na základe výsledkov neformálneho objasnenia priestupku ukladá peňažná sankcia v podobe pokutového bloku, ak je priestupca ochotný pokutu zaplatiť. Pre vybavenie veci v blokovaní zákon o priestupkoch v § 84 ods. 1 a 5 vyžaduje kumulatívne splnenie troch podmienok: 1. priestupok možno prejednať v blokovaní, 2. priestupok je spoľahlivo zistený, 3. obvinený z priestupku je ochotný pokutu zaplatiť.

11. Spoľahlivé zistenie priestupku a súhlas obvineného z priestupku predstavujú dve na seba naväzujúce podmienky. Gramatický aj teleologický výklad aplikovaného zákona vedie k tomu, že najprv musí príslušný správny orgán (§ 86 zákona o priestupkoch) ustáliť, že priestupok bol spoľahlivo zistený, teda že sa priestupok stal a že ho spáchala určitá osoba. Následne potom správny orgán oboznámi s týmto svojim predbežným záverom danú osobu, ktorá sa týmto považuje za obvinenú z priestupku, a neformálne ju vyzve na vyjadrenie, či si je vedomá spáchania zisteného priestupku a či je ochotná zaplatiť pokutu. Faktické uznanie spáchania priestupku a súhlas obvineného so zaplatením pokuty má dopad aj na uplatnenie zásady materiálnej pravdy pri objasňovaní priestupku, keďže dokazovanie je nahradené prezumpciou nespornosti skutku a dohodou o vine a sankcii medzi orgánom verejnej moci a zisteným páchatelom priestupku (por. napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Asan/16/2017 z 12.12.2018).

12. Platí, že postup priestupkových orgánov aj v rámci blokovaného konania musí byť kontrolovateľný, či už v rámci vnútorných kontrolných mechanizmov, napr. vybavovania sťažností podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach, alebo vonkajšej kontroly reprezentovanej správnym súdnictvom či dozorom prokuratúry nad zachovávaním zákonnosti v činnosti orgánov verejnej správy (netrestný dozor prokuratúry). Tieto nástroje kontroly a dohľadu majú slúžiť na identifikáciu a revíziu prípadov svojvoľného výkonu právomocí priestupkových správnych orgánov (por. napr. rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR, sp. zn. 1Stk/21/2022 z 27.10.2023, bod 23).

13. Aplikujúc predostreté teoretické východiská na posudzovanú vec kasačný súd konštatuje, že krajský súd vyhodnotil vec po právnej stránke v zásade správne, keď považoval za súladný so zákonom postup žalovaného v blokovaní (§ 84 ods. 1 a nasl. zákona o priestupkoch), ktorý viedol k uloženiu blokovej pokuty sťažovateľovi na základe spoľahlivého zistenia priestupku. O zákonnosti postupu žalovaného svedčí dokumentácia skutku a najmä skutočnosť, že pokutové bloky vystavené na mieste prejednávania priestupku, obsahujúce údaje podľa § 85 ods. 4 zákona o priestupkoch o páchatelovi priestupku, druhu, mieste a čase spáchaného priestupku, jeho právnej kvalifikácii a výške pokuty, sťažovateľ zaplatil, čím potvrdil uzavretie dohody o vine a sankcii. Priebeh zisťovania a prejednávania priestupku a jeho výsledok osvedčujú aj písomné stanoviská oboch službukonajúcich policajtov.

14. Pokiaľ ide o namietanú absenciu dobrovoľnosti pri zaplatení uloženej pokuty, tvrdenia sťažovateľa, že pokutu uhradil preto, lebo bol na mieste prejednávania priestupku vystrašený, nebol náležite poučený a pociťoval nemožnosť iného výberu ako pokutu zaplatiť, nie sú ničím podložené. Bez akýchkoľvek ďalších dôkazov alebo aspoň indícií nasvedčujúcich inému priebehu zistenia a prejednávania priestupku, ako vyplýva zo zaznamenaných faktov, sú tvrdenia sťažovateľa jeho subjektívnou interpretáciou danej

situácie, alebo výsledkom neskoršej zmeny v jeho postoji k spôsobu a výsledku prejednávania priestupku. Nič z toho, čo mal správny súd k dispozícii, nenaznačuje akýkoľvek nátlak či iné nedovolené počínanie zo strany službukonajúcich policajtov, ktoré by hodnoverne spochybňovalo slobodu a vážnosť vôle sťažovateľa pri tomto úkone, či nedodržanie zákonného postupu pri prejednávaní priestupku. Kasačný súd podotýka, že zákon neukladá správnomu orgánu povinnosť osobitne poučovať priestupcu v blokovom konaní o tom, že zaplatením pokuty sa považuje konanie o priestupku za ukončené a nebude ho už možné prejednať v ďalšom správnom konaní. O tom, že proti výsledku rozhodnutia o priestupku sa nemožno odvolať, bol sťažovateľ poučený priamo na pokutovom bloku, ktorého prevzatie potvrdil svojim vlastnoručným podpisom. Ako už bolo naznačené, súhlas páchatel'a (prejavený úhradou pokuty) prelamuje zásadu materiálnej pravdy v prospech dohodnutej a má za následok, že sa považujú za naplnené všetky znaky skutkovej podstaty priestupku, vrátane posúdenia charakteru skutku, riadneho zistenia skutkového stavu, osoby obvinenej z priestupku a riadnosti uloženej sankcie (bližšie spomenutý rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Asan/16/2017 z 12.12.2018). Neustráženie práva či nepremyslené rozhodnutie sťažovateľa nemožno zakrývať za absentujúce poučenie o následkoch úhrady blokovej pokuty zo strany žalovaného. Preto sú námietky sťažovateľa v tomto smere nedôvodné.

15. Sťažovateľ je osobou plne spôsobilou na právne úkony a zodpovednou za následky spôsobené riadením motorového vozidla, ako aj za svoje úkony urobené počas prejednávania priestupku. Na základe aplikácie základných pravidiel logického uvažovania možno usúdiť, že ak by si sťažovateľ nebol vedomý spáchania priestupku a nesúhlasil by so zaplatením pokuty na mieste, nevystavili by konajúci policajti pokutový blok a sťažovateľ by ho nezaplatil. Žiadna iná hodnoverná interpretácia týchto faktov na základe tvrdení sťažovateľa neprichádza do úvahy. Aj keby sa sťažovateľ skutočne v rozhodujúcom čase zľakol policajného koňa, alebo bol v danej chvíli subjektívne nespôsobilý pochopiť význam dohody o vine o sankcii za spáchaný priestupok, ktorú uzatvoril, nemalo by to bez ďalšieho vplyv zákonnosť postupu policajtov v blokovom konaní, pretože konal spôsobom nevzbudzujúcim žiadne pochybnosti o slobode a vážnosti prejavenej vôle.

16. Ak by kasačný súd prijal argumentáciu sťažovateľa, potom by sa každý pokutový blok stal univerzálne napadateľným už len vzhľadom na absenciu písomnosti zachytenia priebehu blokového konania, čo by bolo v príkrom rozpore s jeho účelom, ako aj koncentračnou zásadou ovládajúcou tento druh skráteného priestupkového konania. Kasačný súd v nadväznosti na uvedené podotýka, že zároveň táto absencia písomnej formy priebehu šetrenia priestupku nemôže byť na ujmu správnomu orgánu v tom smere, že by zakladala dôvod na spochybňovanie vierohodnosti vyjadrení toho-ktorého príslušníka mestskej polície k jeho postupu v takomto type konania. Kasačný súd nemá dôvod pochybovať o pravdivosti tvrdení policajtov dokumentujúcich daný priestupok; títo vykonávali len svoju služobnú povinnosť, pri ktorej boli viazaní prísahou a boli povinní dbať, aby občanom v súvislosti s ich činnosťou nevznikla bezdôvodná ujma a prípadný zásah do ich práv a slobôd neprekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu sledovaného zákroku (§ 7 písm. b/ zákona č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii). Kasačný súd preskúmajúc uloženú blokujúcu pokutu nevzhladol žiaden dôvod, pre ktorý by mali byť tieto zásady prekročené. Rovnako tak neidentifikoval rozpornosti v písomných stanoviskách policajtov zachytených v predložených úradných záznamoch s údajmi obsiahnutými v dotknutom pokutovom bloku.

17. Sťažovateľ uznáva, že úkon zaplatenia blokovej pokuty vo všeobecnosti zahŕňa vedomosť o porušení povinnosti a ochotu pokutu zaplatiť. Kasačný súd považuje za mylné tvrdenie sťažovateľa, že paušalizovanie tejto konštatácie vedie nevyhnutne k záveru, že blok by sa v každom prípade (aj nezákonnosti) musel považovať za dôkaz o dobrovoľnosti podstúpenia blokového konania bez nutnosti ďalšieho dokazovania. Je treba znovu zdôrazniť, že na rozdiel od iných prípadov v sťažovateľovom prípade neboli zistené a nakoniec ani tvrdené žiadne okolnosti reálne spochybňujúce zákonnosť prejednávania priestupku, uloženia blokovej pokuty, či dobrovoľnosť jej úhrady (napr. nedostatok vedomosti páchatel'a o porušení konkrétnej povinnosti pre jazykovú bariéru/neznalosť jazyka, konanie v stave vylučujúcom zodpovednosť za priestupok, nátlak zo strany policajtov a pod.). Sťažovateľ si musí uvedomiť, že účelom súdneho prieskumu blokových pokút nie je poskytnúť páchatel'om priestupkov dodatočný priestor na uplatňovanie námietok prameniacych z ich nerozhodnosti, neznalosti či neskúsenosti v čase ukladania blokovej pokuty, ak skutkový stav bol spoľahlivo zistený.

18. Kasačný súd zhodne so správnym súdom zo skutkových okolností vyplývajúcich zo súdneho spisu a k nemu pripojeného administratívneho spisu neidentifikoval žiadne rozpornosti v spoľahlivosti zisteného skutkového stavu či naplnení skutkovej podstaty priestupku porušením ustanovenia § 3 ods. 2 písm. b) zákona o cestnej premávke.

19. Kasačný súd sa zároveň stotožňuje so správnym súdom v konštatovaní, že žalovaný dôsledne dodržal literu zákona nasledujúc dikciu ustanovenia § 85 ods. 4 druhá veta zákona o priestupkoch, podľa

ktorého sa na pokutových blokoch vyznačia údaje o tom, komu, kedy a za aký priestupok bola pokuta v blokovom konaní uložená. Všetky uvedené skutočnosti pokutový blok obsahoval a tieto zároveň aj z pohľadu právneho posúdenia korelovali so zisteným skutkovým stavom (vjazd vozidlom bez povolenia do lokality, kde sa takéto povolenie v zmysle dopravného značenia vyžaduje).

20. Pokiaľ sťažovateľ tvrdí, že správny súd sa jeho vyjadrením z 29.11.2022 nezaoberal, keďže ho nesprávne právne vyhodnotil ako neprípustné, resp. oneskorené doplnenie žalobných bodov (§ 183 SSP), kasačný súd poukazuje na to, že sťažovateľ v správnej žalobe namietal, že priestupok nespáchal, ďalej že bol pri jeho prejednávaní vystrašený z policajnej hliadky na koňoch, a s poukazom na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 27. februára 1980 vo veci Deweer proti Belgicku sa dovoľával práva na súd uvádzajúc, že ak sa osoba (zrejme on sám - pozn. kasačného súdu) ešte pred súdnym konaním dohodne „na akomsi urovnaní vecí“, neznamená zo, že sa vzdala práva na súd. Uviedol tiež, že „jednou z podmienok, ktoré je potrebné za každých okolností splniť, je absencia donútenia“. Tu treba v prvom rade a poznamenať, že o práve na prístup k súdnej ochrane bol sťažovateľ taktiež poučený priamo na pokutovom bloku, ktorý sám priložil k žalobe, pričom toto právo aj využil podaním správnej žalobe, ktorá bola vecne prejednaná.

21. Ak sťažovateľ odkazoval na rozsudok ESLP vo veci Aleksandr Zaichenko proti Rusku z 18. februára 2010 pri odvolávaní sa na nutnosť preukázania, že obvinený mohol odôvodnene predpokladať dôsledky svojho správania ako podmienky vzdania sa práva podľa čl. 6 Dohovoru, kasačný súd uvádza, že v onom prípade išlo o skutkovo inú situáciu ako v posudzovanej veci, keď vozidlo obvineného zastavila policajná hliadka bez toho, aby ho oboznámila s tým, prečo bol zastavený a aké podozrenie nastalo, ale ihneď ho dopytovali na pôvod pohonnej hmoty prevážanej v kanistroch v jeho vozidle. Tento svojím priznaním o prevážaní ukradnutej pohonnej hmoty bez poučenia a riadneho upozornenia podľa ESLP nebol schopný vnímať dôsledky toho, že ide v zásade o výpoveď, ktorá následne tvorila základ pre jeho trestné stíhanie. Uvedené rozhodnutie nie je aplikovateľné na prejednanú vec, nakoľko v tu prejednanom prípade hliadka zastavila sťažovateľa z dôvodu, ktorý bol sťažovateľovi vysvetlený, skutok, ktorého sa dopustil, bol právne kvalifikovaný a bol mu oznámený návrh na jeho potrestanie v blokovom konaní. Tomuto následne mohol prispôbiť svoje ďalšie konanie (rozhodnúť sa, či pristúpi k neformálnej dohode o vine a sankcii), aj predpokladať jeho dôsledky (že zaplatením pokuty sa správne konanie skončí, o čom bol informovaný najneskôr prevzatím pokutového bloku).

22. Pokiaľ ide o krajským súdom konštatované rozšírenie žalobných bodov po uplynutí lehoty na podanie žaloby vyjadrením z 29.11.2022, kasačný súd uvádza, že ak by v záujme ochrany práv sťažovateľa pripustil, že obsah uvedeného vyjadrenia skutočne smeroval len k spresneniu a precizovaniu už existujúcich žalobných bodov o súvisiacu judikatúru a argumentáciu v oblasti dôkazného bremena orgánu verejnej správy pri objasňovaní priestupkov, a teda nie k rozširovaniu či dopĺňaniu žalobných námietok, potom je smerodajným z pohľadu porušenia práva sťažovateľa na spravodlivý súdny proces skutočnosť, že ani explicitné vysporiadanie sa krajského súdu s týmto vyjadrením by sťažovateľovi neprivedilo žiaden iný výsledok konania, a to vzhľadom na nedostatok relevancie námietok v ňom obsiahnutých. Kasačný súd zároveň pripomína, že tieto zároveň do značnej miery kopírujú sťažnostné body, ktoré ako nedôvodné vyhodnotil vyššie v odôvodnení tohto rozhodnutia. Preto ani pri uznaní námietky o nesprávnej aplikácii ustanovenia § 183 SSP by takáto chyba v procesnom postupe krajského súdu nedosiahla intenzitu porušenia práva na spravodlivý proces v zmysle sťažnostného dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. f) SSP, a nemohla by viesť k zrušeniu rozsudku správneho súdu a k vráteniu veci na nové prejednanie.

23. K tvrdeniam sťažovateľa o trestnej povahe predmetnej priestupkovej veci a z toho vyplývajúcich zárukách vo vzťahu k právu na spravodlivý proces, osobitne práva na obhajobu podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, kasačný súd podotýka, že sťažovateľovi bola súdna ochrana v uplatnenom rozsahu poskytnutá, pretože s jeho tvrdeniami v správnej žalobe sa správny súd vysporiadal a na jeho námietky uplatnené v podaní zo dňa 29.11.2022 a v následnej kasačnej sťažnosti dal odpoveď kasačný súd. Nič preto nenasvedčuje porušeniu sťažovateľovho práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces.

24. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti kasačný súd námietky sťažovateľa uvedené v kasačnej sťažnosti považoval za nespôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia správneho súdu. Preto kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

25. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému náhradu trov konania nepriznal, lebo to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 168 SSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 139 ods. 4 prvá veta SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.